

MAAHANMUUTTAJASAIRAANHOITAJIEN AHOTOINTI SAKSASSA - Tapaaminen DAA:ssa (Deutsche Angestellten-Akademie) Hannoverissa.

Raija Sairanen, Turun ammattikorkeakoulu

Tiedot perustuvat 3.12.2015 olleeseen keskusteluun maahanmuuttajasairaanhoitajien ahotoinnista ja täydennyskoulutuksesta vastaavan Joachim Beckerin kanssa sekä DAA:sta saatuihin dokumentteihin. Lisätietoa saatavilla joachim.becker@daa.de sekä sandra.dathe@daa.de ja myös www.daa-hannover.de auf Deutsch.

Saksassa jokaisessa liittovaltiossa (Bundesland) on oma ahotointi-järjestelmänsä, mutta ne ovat periaatteessa samanlaisia, jotain pieniä eroja voi olla. Hannover kuuluu Niedersachseniin. DAA on siellä järjestänyt vuodesta 1994 tätä ahotointia sekä siihen liittyvää täydennyskoulutusta eikä vain sairaanhoitajille, mutta myös muille ammattiryhmille. DAA on toiminut yli 60 vuotta ja se on akkreditoitu. Bundesgesetz vom 2014 määrittää toimenpiteet.

Kielivaatimustaso on B2. Hyväksytään vain kahden kielikoulun todistukset: Goethe-Institut sekä TELC. B2-tasotodistus oltava ennen kuin tulee DAA:han täydennyskoulutukseen. Jos todistus puuttuu, kielitaitotestin ja siihen valmentavan koulutuksen voi myös käydä DAA:ssa, mutta näin on harvoin, koska pääosin kaikilla on valmiina tarvittavat dokumentit ennen täydennyskoulutukseen tuloa.

Todistusten oikeellisuuden tarkistaa jokaisessa Bundeslandissa vain yksi viranomainen (esim. Niedersächsische Landesamt für Soziales, Jugend und Familie), jonne lähetetään alkuperäiset sekä käännökset. Todistukset tulee olla oikeiksi tarkistettu ennen kuin tulee DAA:han täydennyskoulutukseen. Lausunto siitä, miten todistukset vastaavat toisiaan maksaa 100-150€.

Ennen todistusten lähettämistä täytyy olla poliisilta **rikosrekisteriote**, josta ilmenee, ettei ole mitään estettä ko ammatin harjoittamiseen.

Lisäkoulutusta voi tarjota jokainen sairaanhoitajakoulu, mutta käytännössä sen tekee vain muutamat, Niedersachsenissa on DAA. Arviointi lisäkoulutuksesta on yksilöllinen (vrt. HOPS). AHOT-kriteeristö (eli mitä sisältöjä pitäisi hallita ollakseen pätevä sairaanhoitaja Saksassa) on DAA:ssa kehittynyt vuosien kokemusten kautta.

Maahanmuuttajasairaanhoitajat ovat omassa ryhmässään, eivät sekoitettuna saksalaisten opiskelijoiden kanssa. Hannoverissa on myös aluesairaala, joka harjoittaa keväästä 2015 lähtien tätä samaa toimintaa kuin DAA. Sitä johtaa entinen DAA:n työntekijä. Kuulemma tällä sairaalalla on vain muutama maahanmuuttajasairaanhoitaja, joka hankkii sen lisäkoulutuksen kautta pätevyyttä.

Saksaan on **myös tuotu sairaanhoitajia** EU:n sisä- ja ulkopuolelta. On erilaisia projekteja ja firmoja, kuten meilläkin. Mm. Vietnamista on tuotu 100 sairaanhoitajaa. He ovat suorittaneet vanhusten sairaanhoitajan pätevyyden Saksassa (Altenpfleger/in) ja ahotoinnin avulla se kesti 1v. Kokemuksia on myös espanjalaisista, joilla oli iso koti-ikävä ja vain osa jäi lopulta Saksaan töihin.

Lääkäreiden kohdalla mainittiin, että tekevät 2 vuotta harjoittelua ilman palkkaa ja tämä näyttää jossain kohden melkein hyväksikäytöltä. Kielitaitovaatimus on C1.

Sopeutumisaika-toimenpidettä ei yleensä käytetä, joillekin uuden koulutuksen käyneille Kroatista mm. EU:sta tulevat ovat kuin saksalaiset eli ei tarvita lisäkoulutusta, vain B2 kielitaso.

DAA:ssa on lisäkoulutusta menossa koko ajan, joten mukaan voi mennä milloin vaan, koska se toteutuu **moduuleittain**. Jokainen tekee yksilöllisesti moduuleista tarvittavat osat (vrt. HOPS). Jokainen voi aloittaa, kunhan todistukset, kielitaso ja rikosrekisteri ovat ok. Ei ole pääsykoetta. On osoitettava, että Hepatitis-B-rokote on voimassa.

- 9 kuukauden koulutus (1000 tuntia) maksaa 5200€ ja se sisältää kaikki moduulit. 50% lisäkoulutukseen tulevista tekee nämä kaikki moduulit. Maksaa joko itse tai työnantaja maksaa tai työvoimaviranomainen (Arbeitsagentur, JobCenter) maksaa, jos on ollut vähintään 2 vuotta töissä.
- oppikirjat sisältyvät hintaan
- ryhmäkoko min. 15, max. 23
- koulupäivät ovat klo 8.30-15 eli 7 tuntia/päivä (kuten meillä työvoimapolitiisessa koulutuksessa). On teoriaa sekä harjoittelua luokkatilassa, joka oli melko vaatimaton.
- 2 harjoittelua á 6 viikkoa, toinen vanhusten hoitopaikassa, toinen sairaalassa. Harjoittelusta ei saa palkkaa. Yövuoroa ei tehdä harjoittelussa.
- erillistä kielen opetusta ei ole enää lisäkoulutuksessa.
- lomaa 9 kuukauden aikana on 2-3 viikkoa
- opettajat ovat suorittaneet hoitotyön opettajan pätevyyden, mutta joukossa on myös muita, mm. entisiä lisäkoulutuksen käyneitä, psykologeja jne.

DAA:n lisäkoulutukseen kuuluu seuraavat aihekokonaisuudet jakautuen **viiteen moduuliin**:

1)Hoitotyö ja hoitotiede (Pflege und Pflegewissenschaft)

- kuntoutus
- haavanhoito, sidonnat
- suolentoiminta
- katetrisointi
- mahaletku
- hygienia ja aseptiikka
- pre- ja postoperatiivinen hoito
- kivunhoito
- ravitsemus
- allergioiden hoito
- dementia
- ennaltaehkäisevät toimenpiteet

2)Luonnontieteet ja lääketiede (Naturwissenschaften und Medizin)

- lääkehoito
- onkologia
- hengitystiesairaudet

- maksa- ja sappitiesairaudet
- ruoansulatussairaudet
- sydän- ja verisuonisairaudet
- diabetes
- haimasairaudet
- urologia/nepfrologia
- HIV
- ortopedia
- neurologia
- reuma ja nivelsairaudet
- halvaus
- gynekologia
- synnytys
- päihdesairaudet

3) Psykologia ja yhteiskuntatieteet (Geistes- und Sozialwissenschaften)

- psykologia
- sosiologia
- tunteet hoitotyössä
- tiimityö
- konfliktit
- interkulttuurinen hoito
- uskonto
- case management
- valta ja väkivalta hoitotyössä
- raportointi
- kuolema
- etiikka
- motivaatio
- stressi
- burnout
- työpaikkakiusaaminen
- terveyden edistäminen
- hoitotyön historia

4) Laki, politiikka ja taloustieteet (Recht, Politik, Wirtschaft)

- sosiaalioikeus
- vastuu ja velvollisuus
- kiinnipitäminen
- työoikeus
- hoitoprosessi
- hoitotieteelliset mallit
- terveyspolitiikka
- ammattitietous

- lainsäädäntö terveydenhoidossa
- hoitotyön johtaminen
- sairaala organisaationa
- vanhustenhoito organisaationa

5) Harjoittelu luokkatilassa (lisäksi kliininen harjoittelu)

- kokemusten vaihto hoitotyöstä
- hoitotyö Saksassa
- elintoiminnot
- perushoito
- potilaan tarkkailu
- ensiapu
- injektiot
- hoitovälineet, apuvälineet
- hygienia
- kommunikaatio
- dokumentointi
- hoitodiagnostiikka, hoitoanamneesi

Lisäkoulutuksen jälkeen on suoritettava **valtakunnallinen koe** (sama, jonka myös saksalaiset sairaanhoitajaopiskelijat suorittavat). Kokeen voi tehdä kerran. Jos hylätään, voi koettaa uusia 12 kuukauden päästä.

- suullinen koe
- käytännön koe
- kirjallinen koe korvautuu todistusten kautta
- ei anneta numeroarviointia, vaan hyväksytyt/hylätyt

Pätevöityneet maahanmuuttajasairaanhoitajat löytävät helposti töitä, koska moni on ollut jo ennestään alempitaisoisessa työssä terveydenhuollon organisaatiossa (sairaala, vanhainkoti) ja tavallaan avannut tulevaisuuden työmahdollisuuksiaan.